

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота магістра
з теми: **«ЕКСПРЕСИВНИЙ СИНТАКСИС РОМАНІВ
Ф.С. ФІЦДЖЕРАЛЬДА»**

Виконала: студентка 2 курсу,
групи Ang1-M19z
спеціальності 014 Середня освіта (Мова і
література (англійська) з додатковою
спеціальністю Середня освіта «Мова і
література (німецька)»

Козуляк Олеся Михайлівна

Керівник: Галайбіда О.В., кандидат
філологічних наук, доцент, доцент кафедри
англійської мови

Рецензент: Ладиняк Н.Б., кандидат
філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови

Кам'янець-Подільський – 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ	7
1.1. Поняття «експресивність», «експресія», «емоційність», «емотивність», «інтенсивність» у сучасній лінгвістиці	7
1.2. Поняття експресивного синтаксису. Засоби експресивного синтаксису..	13
Висновок до розділу	22
РОЗДІЛ 2. СТИЛІСТИЧНІ ФУНКЦІЇ РІЗНИХ СТРУКТУРНИХ ТИПІВ РЕЧЕНЬ У РОМАНІ «ВЕЛИКИЙ ГЕТСБІ».....	24
2.1. Особливості художньої оповіді роману «Великий Гетсбі».....	24
2.2. Функціонування простих речень у романі «Великий Гетсбі»	29
2.3. Стилiстична роль складних речень у романі «Великий Гетсбі».....	33
Висновок до розділу	37
РОЗДІЛ 3. КОНСТРУКЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ У РОМАНІ «ВЕЛИКИЙ ГЕТСБІ»	39
3.1. Семантико-стилiстичне навантаження конструкцій повтору	39
3.2. Експресивність конструкцій з полісиндетоном.....	46
3.3. Асиндетон. Конвергенція синтаксичних фігур	50
3.4. Стилiстичне навантаження емфатичних конструкцій	53
3.5. Експресивні функції конструкцій із замовчуванням	60
Висновок до розділу	64
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ЇХ УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	80

ВСТУП

Синтаксис – важливий елемент структури художнього твору, адже синтаксична організація твору є складовою ідіостиллю письменника. Зрозуміти особливості художнього мовлення письменника можливо лише проаналізувавши синтаксичні структури, які митець використовує.

У 60-х роках з'явився термін «експресивний синтаксис», який застосовують для позначення певних явищ писемного мовлення. Питання про експресивний синтаксис уперше сформулював Ш. Баллі, який вбачав афективний чинник обов'язковим компонентом висловлення. Лінгвістична категорія експресивності та експресивний синтаксис досі активно досліджуються українськими та зарубіжними мовознавцями.

Однак, ще досі не існує загальноприйнятого тлумачення цих понять. Поняття експресивності розглядалось в межах таких наук як лексикографія, ономасіологія, семасіологія, функціональна стилістика, поетика, риторика, прагматилістика, психолінгвістика та інших галузей про мову. Питаннями експресивного синтаксису займались іноземні (В. Виноградов [15], О. Александрова [2]) та вітчизняні дослідники (Н. Гуйванюк [33], С. Єрмоленко [39], Н. Ладиняк [51], Л. Мацько [54], В. Ткачук [67] та ін).

Експресивний синтаксис як мовну й мовленнєву категорію висвітлювали у своїх працях М. Глазкова [29], С. Єрмоленко [39], О. Матвійчук [53] та ін. Окремі засоби синтаксичної виразності досліджували Н. Конопленко [49], Л. Томусяк [68], С. Харченко [76]. Загальну синтаксичну організацію тексту вивчали Н. Ладиняк [51], З. Омаєва [61].

Синтаксичні засоби вираження експресивності у художніх текстах досліджували Н. Ладиняк [51], Т. Шевченко [82], засоби експресивності у публіцистичних текстах були об'єктом дослідження Н. Івкової [43].

Визначено, що експресивність може бути представлена на фонетичному, лексичному і синтаксичному рівнях. Вона властива одиницям усіх рівнів мовної системи. На її виникнення впливають такі чинники як особливості комунікативної ситуації, наміри мовця, лінгвістичний та екстралінгвістичний

(соціальний) контекст комунікативного акту. У лінгвістиці існують дотичні поняття до категорії експресивності: експресія, емоційність, емотивність, оцінність, які є конотативними відтінками семантики мовних одиниць.

Художня проза Ф. С. Фіцджеральда, видатного американського прозаїка XX століття відзначається широким використанням виражальних засобів. Ідіостиль письменника досліджували Е. Мінцис [55], С. Ладовська [55], І. Шахновська [80], А. Чалик [80]. Дослідження лексичних одиниць у романі «Великий Гетсбі» було предметом філологічних розвідок Л. Берберової [10], М. Горовенко [31], К. Долгіної [36], Л. Мухарамової [58]. Стилістичні засоби досліджували М. Антонівська [3]. О. Борисова [12], І. Гришина [32]. Проте, окремих розвідок, присвячених комплексному аналізу синтаксичних засобів створення експресивності у творах письменника, ще не було.

Актуальність обраного дослідження зумовлена необхідністю розкриття специфіки використання засобів стилістичного синтаксису з метою створення експресивного ефекту в межах ідіостилю окремого автора.

Метою магістерської роботи є дослідження особливостей синтаксичної організації прозових творів Ф.С. Фіцджеральда, виявлення домінуючих засобів експресивного синтаксису в романі Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».

Згідно з метою дослідження передбачається виконання наступних **завдань**:

- уточнити зміст поняття «експресивність» та суміжних категорій;
- схарактеризувати основні підходи до вивчення експресивного синтаксису;
- визначити особливості синтаксичної організації роману;
- описати особливості функціонування засобів експресивного синтаксису в художньому мовленні Ф.С. Фіцджеральда;
- виявити домінуючі конструкції експресивного синтаксису в романі «Великий Гетсбі».

Об'єктом дослідження є мова роману Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».

Предмет дослідження – структурно-семантичні характеристики і функціонально-стилістичні можливості засобів експресивного синтаксису в романі Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».

Джерельною базою дослідження слугував текст роману Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».

У ході дослідження використано такі **методи**: загальнонаукові (спостереження, аналізу, узагальнення) та лінгвістичні: метод комплексного аналізу (для добору фактичного матеріалу та його групування), описовий метод (для опису особливостей вживання та функціонування засобів експресивного синтаксису у творі), структурно-семантичний аналіз (для виявлення можливих трансформацій синтаксичних одиниць на структурному та семантичному рівнях).

Наукова новизна роботи полягає в тому, що хоч і діюстий Ф. С. Фіцджеральда завжди перебував у колі зацікавлень мовознавців, проте особливості синтаксичної організації його творів та функціонування фігур експресивного синтаксису ще не було предметом окремого вивчення. У роботі вперше досліджено та системно описано використані засоби експресивного синтаксису у мові роману «Великий Гетсбі».

Теоретичне значення магістерської роботи визначено розширенням надбань лінгвістики, стилістики тексту, аналізу художнього дискурсу, поглибленням положень дослідження поетики авторських творів та виявлення прагматичної спрямованості змісту художнього твору.

Практичне значення роботи полягає в тому, що результати магістерської роботи можуть бути використані в дослідженнях проблем експресивного синтаксису загалом та вивченні особливостей ідіостилю письменника зокрема, у практиці викладання англійської мови.

Наукове дослідження було **апробоване** на студентських наукових конференціях: VIII Міжнародній студентській Інтернет-конференції «Англійська мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти», 1-7 квітня 2020 р., звітній науковій конференції студентів і магістрантів за

підсумками науково-дослідної роботи у 2019-2020 навчальному році (Кам'янець-Подільський, квітень 2020 р.), II Міжнародній науково-практичній конференції «Мова та мовлення: лінгвокультурологічний, комунікативний та дидактичний аспекти» (Кам'янець-Подільський, 20-21 листопада 2020 року).

Основні результати дослідження відображено у публікаціях:

1. Годованюк О. М. Засоби синтаксичного увиразнення у романі Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі». *Матеріали VIII Міжнародної студентської Інтернет-конференції «Мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти»* Кам'янець-Подільський, 1-7 квітня 2020 р., С. 122-126.
2. Годованюк О. М. Емфатичні конструкції у романах Ф. С. Фіцджеральда. *Збірник наукових праць студентів та магістрантів факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Випуск 13. Кам'янець Подільський: Видавець Панькова А. С. 2020. С. 10-12.

Структура роботи. Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та джерел ілюстративного матеріалу. Загальний обсяг дослідження – 80 сторінок.

ВИСНОВКИ

Поняття мовної експресії досить широке й трактують його в сучасній лінгвістиці по-різному. Експресивність властива одиницям усіх мовних рівнів. Більшість лінгвістів розглядають експресивність як особливу виразність одиниць мови, метою якої є здійснення прагматичного впливу на адресата, на його емоційну сферу. Експресивність пов'язана з такими поняттями як емоційність, оцінність, експресія, емотивність.

На думку В. Чабаненко, «експресія – це інтенсифікація (збільшення, підсилення) виразності, а експресивність – це вже сама інтенсифікована (збільшена, підсилена) виразність, така психологічно й соціально мотивована властивість мовного знака, що деавтоматизує його сприйняття, підтримує загострену увагу, активізує мислення людини, викликає напругу почуттів у слухача (читача)». Емоційність розуміють як вираження почуттів мовця, його ставлення до навколишнього світу з урахуванням особливостей його світобачення, життєвого досвіду та внутрішнього сприйняття.

Синтаксис є одним із компонентів структури художнього твору, способом відображення особливостей авторського стилю та світобачення письменника. Експресивні функції синтаксису знаходять своє вираження у синтаксичному поєднанні слів, словосполучень, будові речень, тому вибір та комбінування синтаксичних засобів, їх розташування є важливою передумовою емоційно-експресивного впливу на читача.

Поняття «експресивного синтаксису» хоч і існує з початку 1960-х років, досі постає нечітко окресленим у лінгвістиці. Експресивність та експресивний синтаксис є предметом численних досліджень, які розглядають ці поняття з різних позицій. Неоднозначність переконань та поглядів зумовлена передусім тим фактом, що експресивність та експресивний синтаксис вивчались різними галузями мови: лексикографією, стилістикою, риторикою, психолінгвістикою, семасіологією, ономасіологією.

У сучасній лінгвістиці виокремлюють кілька підходів до вивчення експресивності синтаксису. Найпоширенішими є два підходи: погляд на

експресію як на модальність та розгляд експресії у зв'язку з концепцією суб'єктних форм синтаксису. Окрім цього, існують також погляди, які розглядають експресивність як посилення виразності сказаного та як ознаку будь-якого мовного елемента.

Спільним для усіх розвідок є розуміння експресивного синтаксису як мовної та мовленнєвої категорії, що є способом передачі ставлення мовця до сказаного чи зображуваного. Виникнення експресивності у висловлюванні чи тексті передусім пов'язане з комунікативною ситуацією, наміром мовця та впливом, якого мовець прагне досягти.

Окрім того, прийнято вважати, що експресивність у тексті є виявом певного відхилення від мовної норми, що може відобразитись у перестановці компонентів речення, повторях певних одиниць, навмисному пропуску елементів, усіченні чи розчленуванні речень.

Узагальнивши основні підходи до вивчення категорій експресивності та експресивного синтаксису, розуміємо, що експресивність притаманна мові та мовним знакам, що в свою чергу уможливорює емоційний вплив на реципієнта.

Лінгвістичну категорію експресивності варто відмежовувати від категорій «експресія», «емоційність», «емотивність» та «оцінність», які за своєю природою мають відмінне значення та виконують інші функції. Існує низка досліджень, в яких ці поняття постають синонімічними. Проте при детальному вивченні особливостей функціонування кожної категорії можна виокремити істотні відмінності між ними.

На думку багатьох дослідників, відмінність між поняттями «експресивність» та «експресія» полягає насамперед у тому, що експресія може виникати лише на мовленнєвому рівні, в той час як експресивність існує як мовленнєвому так і на мовному рівнях. З цього випливає те, що експресивність є властивістю саме мовного знаку, використання якого активізує увагу та викликає певну палітру почуттів у реципієнта. «Експресія», в свою чергу – властивість мовлення, яка завдяки певним мовленнєвим засобам дає змогу посилити його виразність.

Відмінність між «експресивністю» та «емоційністю» варто вбачати у намірах мовця. Експресивність виникає при рішенні здійснити вплив на адреса, а в той час як емоційність передбачає ненавмисність та непередбачуваність. «Експресивність» та «емотивність» теж мають значні відмінності. «Емотивність» є можливістю мовних одиниць виражати емоційне ставлення, а «експресивність» уможливорює підсилення впливу мовних одиниць на реципієнта.

«Оцінність» у свою чергу є засобом вираження думки щодо цінності чого-небудь, предмета, явища, тощо, тобто ця категорія передає судження суб'єкта. Хоча ця категорія теж виражає навмисність, її значення залишається відмінним від експресивності. Таким чином, «оцінність» теж не може бути ототожнена з категорією «експресивності».

Проаналізувавши ці категорії, можемо прийти до висновку, що хоча вони мають спільні функції, їх ознаки та функції значно різняться.

Експресивний синтаксис функціонує та проявляє себе у використанні мовних засобів, які можуть виступати експресивними самостійно або у поєднанні з іншими мовними одиницями (стилістична конвергенція). Порівнявши основні підходи до класифікації засобів експресивного синтаксису, ми виявили, що більшість дослідників виокремлюють використання різних типів речень, повтору, вставлених та вставних конструкцій, еліпсису, парцеляцію, інверсію, риторичні питання, замовчування, емпатичні конструкції.

Не існує загальноприйнятого переліку засобів експресивного синтаксису. Це пов'язано насамперед з тим, що будь-який мовний засіб може стати експресивним залежно від намірів мовця та комунікативної ситуації.

Серед експресивних синтаксичних засобів у романі Ф. С. Фіцджеральда виявлено наступні: різні типи речень, повтор, полісиндетон та асиндетон, антитезу, градацію, перелічування, вставлені конструкції, емпатичні (лексичні, граматичні та графічні) конструкції, інверсію, обірвані речення. Домінуючим типом речень є складні багатокomпонентні речення. Серед складнопідрядних

речень виявлено велику кількість підрядних речень мети, порівняння, причини, умови та часу, які дають змогу якнайповніше відтворити усю сукупність подій і обставин художньої оповіді.

Складні речення часто є засобом поєднання характеристики героїв твору та опису простору, в якому вони знаходяться, адже мають здатність вміщувати в собі більшу частину інформації. Мова Фіцджеральд є досить описовою, що втілюється у розгорнутих описах не тільки героїв, але і пейзажів, будинків, вечірок, речей.

Прості речення у романі є зазвичай ускладненими однорідними членами реченнями, вставними та вставленими конструкціями, відокремленими конструкціями. Характерною рисою оповіді є перемежовування простих та складних речень.

У романі також представлені короткі прості речення телеграфного стилю, які пердають психологічне напруження оповіді. Номінативні речення майже не зустрічаються у романі. Таким чином, віддаючи перевагу складним синтаксичним конструкціям, Фіцджеральд майстерно змальовує цілісну картину художньої дійсності, дає змогу читачеві якомога детальніше та яскравіше сприймати зображене.

Домінують фігурою експресивного синтаксису у романі «Великий Гетсбі» є повтор, який представлений кількома видами. Вживання повтору допомагає письменнику зробити додатковий акцент на певних моментах висловлення, привернути увагу читача до ключових подій оповіді, а також стає важливим елементом забезпечення логіко-семантичної зв'язності тексту.

Серед виявлених типів можемо виокремити повтор-анафору, повтор-епіфору, анадиплозис (повтор-підхоплення), поліптоту, полісиндетон, звичайний повтор. Найчастіше у творі зустрічається звичайний повтор та полісиндетон, який виявлено у всіх описах вечірок Гетсбі та портретних характеристиках присутніх на них гостей.

Ф. С. Фіцджеральд майстерно використовує повтор сполучників, що надає тексту ритмізації, сприяє створенню емоційно тону оповіді. Полісиндетон

не тільки структурує інформацію, але й графічно виділяє певні семантично значущі фрагменти тексту, привертає увагу читача, створює ритмічність художньої оповіді, збуджує емоційну сферу адресата. Повтор сполучника *and* актуалізує зображення розкішного оточення Гетсбі, його багатство, величезну кількість не завжди потрібних йому речей та людей, створює враження нескінченності розваг та підкреслює марнославство головного героя.

Асиндетон у романі вжито у поєднанні з іншими конструкціями експресивного синтаксису, зокрема є випадки сполучення асиндетону та антитези, асиндетону та градації, асиндетону та перелічування. Така стилітична конвергенція (поєднання кількох синтаксичних стилістичних засобів) забезпечує досягнення більшої експресивності висловлення.

У художній оповіді роману виявлено велику кількість вставлених конструкцій, які використовуються для здійснення додаткової характеристики персонажів та їхніх дій, розкриття деталей, важливих для глибшого розуміння твору.

Для мови персонажів роману характерними є обірвані речення, які у романі маркуються подвійним тире на кінці висловлення. Вони дозволяють надати реплікам героїв більшої емоційної напруги.

Емфатичні конструкції є досить поширеними у романі, вони представлені насамперед вживанням інверсії, конструкцій *it is (was) ... who (that), such a ..., too ..., what a ...*, вживанням підсилювального дієслова *do*. Крім того, як приклад графічної емфазі, у творі зустрічається написання слів великими літерами.

Отже, конструкції стилістичного синтаксису в романі Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі» забезпечують експресивне переосмислення фактів і подій, є засобом посилення емоційного впливу на читача, відображення емоцій та почуттів героїв твору, способом акцентування уваги на деталях, ситуаціях, репліках, важливих для розуміння художньої оповіді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акимова Г. Новое в синтаксисе современного русского языка: учеб. пособ. Москва : Высш. школа, 1990. 168 с
2. Александрова О. В. Проблема экспрессивного синтаксиса английского языка: Учеб. пособие. Москва : Высшая школа, 1984. 211 с.
3. Антонівська М. О. Лінгвостилістичні особливості функціонування та перекладу метафор у художньому стилі англійської мови. *Young Scientist*. №8 (48). Київ, 2017. С. 115-118.
4. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка: (стилистика декодирования). 3-е изд. Москва : Просвещение, 1990. 300 с.
5. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. Москва : Сов. энцикл, 1966. 606 с.
6. Бабенко Е. В. Психологизм творчества Фрэнсиса Скотта Фицджеральда на материале романа «Великий Гэтсби». *Zbir artykuw naukowych. Языковедение и иностранные языки*. Warszawa, 2016. С. 28-31.
7. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка. Москва : Изд-во иностр. литературы, 1955. 416 с.
8. Батринчук З. В. Еліпсис як один із інструментів вираження експресивності в сучасному епістолярному дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Філологія*. 2017. № 27. Том 2. С. 11-13.
9. Баюн К. Й. Експресивність як мовна та мовленнєва категорія. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2015. Вип. 2. С. 232-236
10. Берберова. Л. Б. Языковые средства создания образа главного героя в романе Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби». *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. Тамбов : Грамота, 2020. Том. 13. Вып. 9. С. 85-58.

11. Білічак О. І. Стилiстичнi фiгури в поезицi Євгена Плужника. *Науковий вiсник Мiжнародного гуманiтарного унiверситету. Сер. Фiлологiя*. 2017. № 30 (1). С. 7-10.
12. Борисова О. Б. Метафора как лингвопоэтический прием создания образа персонажа и реализации романтической концепции двоemiрия (на материале романа Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби»). *Вестник Вятского государственного университета. Филология и искусствоведение*. № 2(2). Киров, 2009. С. 101-105.
13. Вавринюк Т. І. Засоби експресивного синтаксису в художньому тексті. Філологічні студії. *Науковий вiсник Криворiзького державного педагогiчного унiверситету*. 2013. Вип. 9(2). С. 222-228.
14. Вавринюк Т. І. Особливості функціонування парцельованих конструкцій у художньому тексті. *Філологічні студії. Науковий вiсник Криворiзького державного педагогiчного унiверситету*. 2015. Вип. 3. С. 249-254
15. Виноградов В. В. Стилистика, теория поэтической речи, поэтика. Москва : Издательство АН СССР, 1963. 256 с.
16. Винокур Т. Г. Закономерности стилистического использования языковых единиц. Москва : Наука, 1980. 27 с.
17. Вінтонів М., Мала Ю. Функційні вияви експресивності в політичному дискурсі. *Теоретичні проблеми сучасної філології*. 2017. Вип. 5. С. 100-112.
18. Вовк А. В. Експресивний синтаксис у системі ідіостилю письменника (на матеріалі «Щоденників» О. Гончара) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова». Дніпро, 2020. 25 с.
19. Вовк А. В. Експресивний синтаксис: з історії вивчення. *Український смисл*. Дніпропетровськ, 2016. № 1. С. 254-264
20. Войтенко К. Експресивність у лінгвістичних студіях. *Науковий вiсник Херсонського державного унiверситету. Сер. Лiнгвістика*. Вип. 19. 2013. С. 31-34.

21. Гак В. Г. Языковые преобразования. Москва : Языки русской культуры, 1998. 768 с.
22. Галас А. Експресивний синтаксис як домінанта індивідуального стилю В. Винниченка (за матеріалами «Щоденника»). *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія. Соціальні комунікації*. 2011. Вип. 26. С. 170-176.
23. Галиева Л. Ю. Автобиографические мотивы в романе Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби». *Приволжский научный вестник*. 2014. № 4 (32). С. 117-120.
24. Галкина-Федорук Е. Современный русский язык. Синтаксис. Москва : Учпедгиз, 1958. 199 с.
25. Гальперин И. Р. Очерки по стилистике английского языка. Москва : Издательство литературы на иностранных языках. 1958. 462 с.
26. Гамбарян Т. Ш. Интерьер в романе Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби». XI Международная научно-практическая конференция «Научные исследования: ключевые проблемы III тысячелетия». *Научные исследования*. № 10(11). Москва, 2016. С. 77-80
27. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
28. Гиленсон Б. А. История литературы США. Учебное пособие для вузов. Москва : Академия, 2003. 704 с.
29. Глазкова М. Ю. Экспрессивный синтаксис в современной публицистике (на материале русскоязычных и англоязычных аналитических общественно-политических статей) : автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.19 «Теория языка». Ростов-на-Дону, 2010. 22 с.
30. Горбунов А. П. Образные средства языка газеты. Москва : МГУ, 1969. 64 с.
31. Горовенко М. А. Ономастическое пространство романа С. Фицджеральда «Великий Гэтсби». *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного*

- університету імені Івана Огієнка. *Філологічні науки*. 2015. Вип. 39. С. 63-66.
32. Гришина О. Н. Экспрессивность и проблема идентификации языковых стилей. *Текст в функционально-стилевом аспекте*: сб. науч. трудов Московского ин-та иностр. языков им. М. Тореза. Москва, 1988. Вып. 309. С. 16-22.
33. Гуйванюк Н. В. Експресивний синтаксис. *Слово – Речення – Текст*. Вибр. праці. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. 2009. С. 409–478.
34. Густинович М. Организация повествования в романе Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби». *Идеи. Поиски. Решения* : сборник статей и тезисов IX Междунар. науч. практ. конф. Минск, 2015. С. 24-27.
35. Дегтярьова І. О. Стилiстичний синтаксис української постмодернiстської прози. *Українська мова*. 2009. № 3. С. 27–38.
36. Долгина Е. А. О роли грамматических средств выражения в художественном тексте (на материале романа Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби»). *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. Тамбов : Грамота, 2018. № 3(81). Ч. 2. С. 302-306.
37. Дузьміна С. О. Експресивність і засоби її вираження. *Секрети палітри звукових фарб* : веб сайт. URL:
<https://sites.google.com/site/sekretipalitrizvukovihbarv/ponatta-ekspresivnosti>
(дата звернення 12.02.2020)
38. Ермоленко С. Я. Стилистический компонент в семантике синтаксических единиц : автореф. дис. ...доктора филол. наук : 10.02.02 «Языки народов СССР (украинский язык)» Київ, 1983. 48 с.
39. Ермоленко С. Я. Нариси з української словесності. *Стилiстика та культура мови*. Київ : Довiра, 1999. 431 с.
40. Загнітко А. П. Закономірності і напрями внутрішньореченнєвої актуалізації (на матеріалі парцельованих і приєднувальних конструкцій).

Семантика і прагматика граматичних структур. Збірник наукових праць. Донецьк, 1998. С. 6-14.

41. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови. Морфологія : монографія. Донецьк : ДонДУ, 1996. 435 с.
42. Загнітко А. Теоретична граматика української мови. Синтаксис. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с.
43. Івкова Н. М. Фігури експресивного синтаксису в сучасній публіцистичній літературі : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 – «Українська мова». Харків, 2007. 31 с.
44. Ковальська Н. Синтаксична репрезентація експресивності в економічному дискурсі. *Теоретична і дидактична філологія.* 2014. Вип. 18. С. 195-199.
45. Кожевникова Н. А. О роли тропов в организации стихотворного текста. *Язык русской поэзии XX века: Сб. науч. тр.* Москва, 1989. С. 53-76.
46. Кожина М. Н. Стилистика русского языка. Москва : Просвещение. 1983. 223 с.
47. Козак Р. В. Експресивні синтаксичні конструкції в художньому мовленні Ірен Роздобутько: лінгвокультурологічний аспект. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки.* 2009. Вип. 20. С. 285-288.
48. Колшанский Г. В. О функции языка. *Иностранные языки в высшей школе.* Москва : Росвузиздат, 1963. Вып. II. С. 3–9.
49. Конопленко Н. А. Текстотвірний потенціал парцельованих конструкцій : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» Запоріжжя, 2007. 20 с.
50. Кострова О. Экспрессивный синтаксис современного немецкого языка: учеб. Пособие. Москва : Флинта: Моск. психолого-соц. институт, 2004. 240 с.

- 51.Ладиняк Н. Б. Естетична функція синтаксису прози Івана Багряного : монографія. Кам'янець-Подільський : видавець ПП Зволейко Д. Г, 2012. 168 с.
- 52.Марцин С. О. Безсполучникові складні речення як елементи художньо-образної системи прозових і поетичних творів. *Типологія та функції мовних одиниць* : наук. журнал, Луцьк, 2014. № 1. С. 149-159.
- 53.Матвійчук М. М. Експресивний синтаксис прози Юрія Андруховича. *Наукова думка сучасності і майбутнього* : матеріали XIV всеукраїнської практично-пізнавальної конференції 28 жовтня – 6 листопада 2017 р. Хмельницький, 2017. С. 106-107
- 54.Мацько Л. І, Сидоренко О. М, Мацько О. М. Стилїстика сучасної української мови : [підручн. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл.]. Київ : Вища школа, 2005. 462 с.
- 55.Мінцис. Е. С. Ладовська С. Проблема ідіостилю у сучасній лінгвістиці (на матеріалі роману «Великий Гетсбі» Ф. С. Фіцджеральда). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер. Філологічна.* 2014. Вип. 44. С. 195-196.
- 56.Мороховский О. П., Воробьева О. П, Лихошерст Н. И, Тимошенко Н. И. Стилїстика англійського язика: учеб. пособие для студентов институтів и факультетів иностранных язиков. Київ : Вища школа, 1984. 247 с.
- 57.Мухаматнуров О. Р. Любимова А. Ф. Особенности психологического изображения персонажей в романе Ф. Скотта Фицджеральда «Великий Гэтсби». *Мировая литература в контексте культуры.* 2008. № 3. С. 171-173.
- 58.Мухарамова Л. Ф. Лексические средства выражения концепта «Богатство» в романе Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби». *Международный журнал «Символ науки».* 2016. № 10-3. С. 79-81
- 59.Нелькенбаум В. М. Особенности стилистической конвергенции в художественном тексте. *Вестник Башкирского университета. Филология и Искусствоведение.* Уфа, 2016. Вып. 201. Т. 21. № 1.

60. Омаева З. Я. Синтаксические конструкции экспрессивного типа как средство выражения авторских интенций (на материале художественных произведений В. В. Набокова) : дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 «Русский язык». Махачкала, 2006. 176 с.
61. Павловська Ю. В. Способи вираження емпізи та особливості її перекладу українською мовою (на матеріалі текстів різних стилів). *Філологічні науки*. № 6. Актуальні проблеми перекладу. 2010. С. 15-22.
62. Паров'як І. І. Статус конструкції експресивного синтаксису в системі синтаксичних одиниць. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Сер. Філологія. Мовознавство. 2013. Т. 219. Вип. 207. С. 92-94.
63. Пелевина Н. Ф. Стилистический анализ художественного текста. Учебное пособие. Ленинград : Просвещение, 1980. 271 с.
64. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. Підручник. 3-тє вид., пере-роб. І доповн. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2000 248 с.
65. Прокопченко А. Спільні та диференційні ознаки категорій емотивності, експресивності та оцінності. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Сер. Філологія (мовознавство) : збірник наукових праць. Вінниця : ТОВ «Фірма «Планер»», 2014. Вип. 19. С. 248-251
66. Разинкина Н.М. О преломлении эмоциональных явлений в стиле научной прозы. Особенности языка научной литературы. Москва : Наука, 1965. С. 38–52.
67. Синиця І. А. Лексичний повтор як засіб реалізації семантичної зв'язності тексту. *Мовознавство*, 1994. № 2-3. С. 56-60.
68. Ткачук В. М. Категорія суб'єктивної модальності. Тернопіль : Підручники й посібники, 2003. 240 с.

69. Томусяк Л. М. Семантико-синтаксична організація речень з дуплексивами : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова». Івано-Франківськ, 1999. – 19 с.
70. Торосян О. М. Експресивний синтаксис сучасної англійської прози (на матеріалі роману Джона Гріна «Помилки наших зірок»). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Сер. Філологічні науки (мовознавство)*. 2015. № 4. С. 161-166
71. Торосян О. М. Прагматичний потенціал експресивного синтаксису. *Science Review*. 2018. Vol. 6, № 2(9). С. 94-99
72. Туранский И. Семантическая категория интенсивности в английском языке: монографія. Москва : Высшая школа, 1990. 173 с.
73. Турчак О. М. Експресія та експресивність як складові функціональної характеристики okazіоналізмів (на матеріалі преси кінця ХХ ст.) *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Сер. Філологічні науки*. 2015. No 1(9). С. 164-169
74. Українська мова: Енциклопедія. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
75. Усманова А. Особенности сюжета и композиции в романе Ф. С. Фицджеральда «Великий Гэтсби». *Русская и сопоставительная филология : взгляд молодых*. Казань, 2013. С. 198-203
76. Харченко В. К. Разграничение оценочности, образности, экспрессии и эмоциональности в семантике слова. *Русский язык в школе*. 1976. No 3. С. 66–71.
77. Харченко С. В. Семантико-синтаксична та комунікативна структура речень спонукальної модальності : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова». Київ, 2001. 21 с.
78. Ходос І. Композиційно-мовленнева організація текстової матерії в ідіодискурсі С. Фіцджеральда. *Наукові записки Національного*

університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». Вип. 53.
с. 259- 262.

79. Чабаненко В. А. Стилїстика експресивних засобів української мови. Запоріжжя : ЗДУ, 2002. 351 с.
80. Чернухина И. Я. Элементы организации художественного прозаического текста. Воронеж : издательство Воронеж. ун-та, 1984. 115 с.
81. Шахновська І. І. Чалик А. Збереження ідіостилію Ф. С. Фіцджеральда в перекладі. *Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць*. Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. 404 с.
82. Шаховский В. Эмоции в коммуникативной лингвистике. *Горизонты современной лингвистики: традиции и новаторство*. Москва : Языки славянских культур, 2009. С. 671–683.
83. Шевченко Т. В. Парцеляція в поетичному мовленні другої половини ХХ століття: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова». Дніпропетровськ, 2007. 20 с.
84. Якобсон Р. О. Лингвистика и поэтика. Структурализм : «за» и «против». Москва : Прогресс, 1975. С. 193–230.
85. Syukri M. Language style of Fitzgerald in «The Great Gatsby». *English Language Studies*. Hasanuddin University. Makassar. 2019. Vol. 7. No. 2.
86. Thomas A. Hanzo. The theme and the narrator of «The Great Gatsby». *Modern Fiction Studies*. Vol. 2. No. 4. p. 183-190.
87. Wenjing W. A Rhetoric Comparison and an Analysis of the Long Sentences in The Great Gatsby Between English and Chinese. *Studies in Literature and Language*. 2015. Vol. 11. No. 4, p. 9-12.

**СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ЇХ
УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ**

1. Fitzgerald – F. Scott. Fitzgerald. The Great Gatsby. 1925. 193 p. URL:
<https://www.planetebook.com/free-ebooks/the-great-gatsby.pdf> (дата
звернення: 27.11.2019)